

UİB Yeşil Bülten

İklim değişikliği ve sürdürülebilirlik ile ilgili son haberler, görünüm ve duyurular

Bu Sayıda

Avrupa 2024 Yılı Yeşil Mutabakat ve Sürdürülebilirlik Çalışma Programı Yayınlandı

AB'nin COP28 İklim Zirvesi Hedefleri Paylaşıldı

AB ETS 2022 Performans Raporu Açıklandı

Avrupa Konseyi ve Avrupa Parlamentosu Kritik Hammaddeler Yasası ile İlgili Anlaştı

Net Sıfır Sanayi Yasasına İlişkin Avrupa Parlamentosu Raporu Kabul Edildi

Avrupa Parlamentosu Euro 7 Emisyon Standartlarını Belirledi

Uluslararası Enerji Ajansı "Enerji Görünümü 2023 Raporu"nu Yayımladı

12.Kalkınma Planı'nda Yeşil Dönüşüme Yönelik Hedefler Yer Aldı

Yeşil ve Dijital Dönüşüm Seferberliği Ülkemizin Patent Sayılarına Yansıdı

Milli Emisyon Ticaret Sistemi Uygulama Takvimi Açıklandı

Dünya Bankası Yeşil Dönüşüme 155 Milyon Dolarlık Krediyi Onayladı

Uludağ İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği

Ar-Ge Şubesi
arge@uib.org.tr

Avrupa 2024 Yılı Yeşil Mutabakat ve Sürdürülebilirlik Çalışma Programı Yayınlandı

Avrupa Komisyonu 2024 yılına yönelik "Çalışma Programı"nı yayımladı. Yeşil Mutabakat ve sürdürülebilirlik ile ilgili Çalışma Programı'nda öne çıkan hususlar;

- Politik hedefler zayıflatılmadan kurumsal sürdürülebilirlikle ilgili raporlama yükümlülüklerinin %25 azaltılması
- Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporlama Direktifi kapsamında sektörlere özel standartların iki yıl geciktirilmesi
- Endüstriyel emisyonların raporlanması ile ilgili dijitalleşme çalışmalarına hız verilmesi
- 2040 yılına yönelik iklim hedeflerinin belirlenmesi
- Rüzgar Gücü Paketi'ne yönelik çalışmaların sürdürülmesi
- Endüstriyel karbon yönetimine yönelik karbon yakalama ve depolama stratejilerinin geliştirilmesi
- Net-Sıfır Endüstri Yasası'nın görüşmelerine devam edilmesi

Kaynak:https://commission.europa.eu/system/files/2023-10/COM_2023_638_1_annexes_EN.pdf

Kaynak: <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2023/10/16/cop28-council-sets-out-eu-position-for-un-climate-summit-in-dubai/>

AB'nin COP28 İklim Zirvesi Hedefleri Paylaşıldı

30 Kasım - 12 Aralık 2023 tarihleri arasında Birleşik Arap Emirlikleri'nin Dubai şehrinde düzenlenecek olan 28. Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Konferansı (COP28) için AB'nin hedefleri 4 ana başlıkta Avrupa Konseyi tarafından paylaşıldı.

1. İklim planları: Diğer ülkelerin iklim planlarını güncellemeye teşvik edilmesi, AB'nin, 55'e uyum paketi doğrultusunda iklim planlarını güncellemesi,

2. Fosil yakıtlar: Fosil yakıt kullanımının küresel bazda azaltılması ve 10 yıl içinde tüketim zirvesinin görülmesi,

3. Enerji: Kurulu yenilenebilir enerji kapasitesinin 2030 yılına kadar üç katına çıkarılması ve enerji verimliliğindeki iyileşme oranının iki katına çıkarılması

4. Finans: İklim için kamu finansmanının küresel olarak artırılması, Mevcut finansman düzenlemelerinin güçlendirilmesi

COP28 zirvesinde bu yıl Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı (UNCTAD), Milletlerarası Ticaret Odası (ICC), Uluslararası Ticaret Merkezi (ITC) ve Dünya Ticaret Örgütü (WTO) iş birliğiyle "Ticaret Evi Pavilyonu" kurulacak.

Ülkemiz ise, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın liderliğinde, 40'a yakın toplantıya ev sahipliği yapacak. Türkiye'nin çevre ve iklim konusundaki projelerini detaylı olarak anlatılması adına bir pavilyon kurulacak.

AB ETS 2022 Performans Raporu Açıklandı

Avrupa Komisyonu, Emisyon Ticaret Sistemi'nin (ETS) 2022 yılı performansına ilişkin raporunu açıkladı. Buna göre:

- Elektrik ve ısı üretiminden kaynaklanan emisyonlarda, özellikle kömüre olan bağımlılığın artması nedeniyle bir artış oldu. Buna karşılık imalat sanayiinde, yüksek yakıt ve enerji fiyatlarının da etkisiyle emisyonlarda azalma yaşandı.
- AB ETS, yüksek uyum seviyesini korudu ve karbon piyasası etkin bir şekilde işlemeye devam etti.
- Güçlü karbon fiyatlandırması, emisyon azaltımlarını teşvik etmede ve düşük karbon teknolojilerine yatırımları desteklemede önemli bir rol oynadı.
- Tahsisatların açık artırmaya çıkarılması planlandığı gibi ilerledi ve önemli bir gelir elde edildi. (37,775,362 milyon Avro)
- AB ETS kapsamındaki tesislerden kaynaklanan emisyonlar, 2019'un pandemi öncesi seviyelerine kıyasla düşüş eğilimini sürdürdü. (-%7)
- Elde edilen toplam gelirin 152 milyar euro seviyesine ulaşılan ETS'nin 2023 revizyonuyla güçlendiği ve kapsamının 2024-2027 arasında genişleyeceği bildirildi.

Kaynak: https://climate.ec.europa.eu/news-your-voice/news/eu-carbon-market-continues-deliver-emission-reductions-2023-10-31_en

Detaylı Bilgi: <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2023/11/13/council-and-parliament-strike-provisional-deal-to-reinforce-the-supply-of-critical-raw-materials/>

Avrupa Konseyi ve Avrupa Parlamentosu Kritik Hammadde Yasası ile İlgili Anlaştı

AB Konseyi, üye ülkeler ve Avrupa Parlamentosu (AP) arasında müzakere edilen Kritik Hammadde Yasası'nda uzlaşa sağlandığını açıkladı. Buna göre, AB ülkeleri kritik hammaddeleri sürdürülebilir biçimde tedarik edecek. Toplam 34 ürün kritik hammaddeler listesinde yer alacak. Ayrıca bu listedeki 17 ürün stratejik kritik hammaddeler olarak sınıflandırılacak.

Stratejik kritik hammaddeler listesinde Avrupa'nın yeşil ve dijital hedefleriyle savunma ve uzay sektörleri için önemli olan teknolojilerde kullanılan madenler bulunacak. Alüminyum, bor, kobalt, bakır, galyum, lityum, magnezyum, titanyum ve nikel stratejik kritik hammaddeler arasında yer alacak.

AB, söz konusu hammaddelerde yıllık tüketimin en az yüzde 10'unu çıkaracak, en az yüzde 40'ını işleyecek ve en az yüzde 25'ini geri dönüştürecek.

Ayrıca, AB, herhangi bir stratejik hammaddede tüketimin yüzde 65'inden fazlasını tek bir dış ülkeden sağlamamak için tedarikini çeşitlendirecek önlemler alacak.

Net Sıfır Sanayi Yasasına İlişkin Avrupa Parlamentosu Raporu Kabul Edildi

Net sıfır teknolojilerde yıllık ihtiyacın %40'ının 2030 yılına kadar Avrupa'da üretiminin sağlanması ve bu teknolojiler için 2030 yılına kadar küresel talebin %25'inin de AB'de üretilmesini hedefleyen Net Sıfır Sanayi Yasası Taslağına ilişkin Avrupa Parlamentosu Sanayi Komitesi Raporu 25 Ekim 2023 tarihinde kabul edildi.

Bundan sonraki aşamada rapor, 20-23 Kasım 2023 tarihlerinde gerçekleştirilecek olan Avrupa Parlamentosu Genel Kurul toplantısında oylamaya sunulacak olup, kabul edilmesi halinde Avrupa Parlamentosunun müzakere pozisyonunu oluşturacaktır. AB Konseyinin de tutumunu benimsemesinin ardından yasanın nihai şekline ilişkin kurumlar arası müzakerelerin başlaması öngörülmektedir.

Detaylı Bilgi: <https://ticaret.gov.tr/dis-iliskiler/yesil-mutabakat/duyurular>

Detaylı Bilgi: <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/202311061PR09026/euro-7-meets-support-new-rules-to-cut-down-pollutant-emissions>

Avrupa Parlamentosu Euro 7 Emisyon Standartlarını Belirledi

Avrupa Parlamentosu (AP), Avrupa Birliği (AB) ülkelerinde içten yanmalı motora sahip araçlara daha katı emisyon kuralları getirecek Euro 7 standartlarına ilişkin tutumunu belirledi. Buna göre;

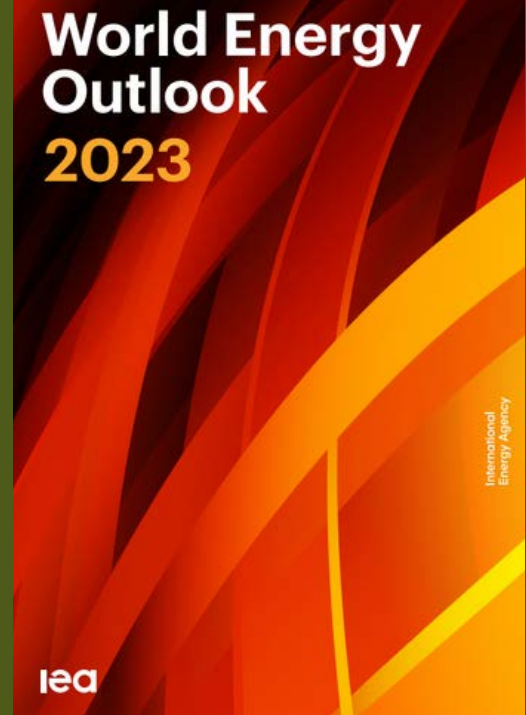
- Euro 7 ile egzoz emisyonlarındaki nitrojen oksit, partikül madde, karbon monoksit ve amonyak sınırları güncellenecek.
- Lastiklerden ve frenlerden kaynaklanan parçacıklar ve kirlilik azaltılacak.
- Elektrikli otomobillerin batarya dayanıklılığı artırılacak.
- Ağır vasıtalarla daha katı emisyon sınırları getirilecek.
- Vasıtaların egzoz emisyonları da gerçek sürüş koşullarına göre ölçülecek.

Euro 7 standartları bu aşamadan sonra üye ülkeler ve AP arasında müzakere edilerek son halini alacak.

Uluslararası Enerji Ajansı "Enerji Görünümü 2023 Raporu"nu Yayımladı

Uluslararası Enerji Ajansı (IEA) tarafından yayımlanan "Enerji Görünümü-2023 Raporu"nda öne çıkan hususlar şu şekildedir:

- 2020 yılından itibaren temiz enerji yatırımları %40 arttı. 2020 yılında satılan her 25 araçtan birisi elektrikli iken, 2023 yılında bu sayı her 5 araçtan biri olarak gerçekleşti.
- Her gün yaklaşık 1 milyar \$, güneş enerji sistemleri yatırımlarına harcanıyor.
- Uzun süredir %80 seviyelerinde seyreden fosil yakıtların küresel ekonomideki yeri ilk defa %73 seviyelerine geriledi. Bununla beraber yüksek enflasyon ve jeopolitik riskler nedeni ile fosil yakıtlara artan talep, fosil yakıt tüketiminin sınırlandırılmasını güçleştiriyor.
- 2050 yılına kadar küresel ısınmanın 1.5 derece ile sınırlı tutulabilmesi için yenilenebilir enerji konusunda daha fazla çabaya ihtiyaç var.

Detaylı Bilgi: <https://www.iea.org/reports/world-energy-outlook-2023/executive-summary>

Detaylı Bilgi: https://onikinciplan.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2023/11/On-Ikinci-Kalkinma-Plani_2024-2028.pdf

12.Kalkınma Planı'nda Yeşil Dönüşüme Yönelik Hedefler Yer Aldı

12. Kalkınma Planı (2024-2028) kapsamında "istikrarlı büyüme, güçlü ekonomi", "yeşil ve dijital dönüşümle rekabetçi üretim", "nitelikli insan, güçlü aile, sağlıklı toplum", "afetlere dirençli yaşam alanları, sürdürülebilir çevre" ve "adaleti esas alan demokratik iyi yönetim" olmak üzere 5 ana eksen den oluşan kalkınma planlanıyor. Yeşil ve dijital dönüşüm kapsamında belirlenen hedeflerden bazıları şu şekilde;

- İmalat sanayiinde yeşil dönüşüm ve dijital dönüşüm desteklenecek, dögüsel ve sürdürülebilir üretim uygulamalarının artırılması sağlanacaktır.
- Yeşil OSB ve Yeşil endüstri bölgeleri yaygınlaştırılacaktır.
- Temiz enerji üretimi ve kullanımı teşvik edilecektir.
- Enerji verimliliği ve tasarruf potansiyeli yüksek teknolojik yatırımlar desteklenecektir.
- Karbon ve su ayak izi hesaplama ve doğrulamasında standartlaştırılmış ulusal uygulamalar geliştirilecektir.

Yeşil ve Dijital Dönüşüm Seferberliği Ülkemizin Patent Sayılarına Yansıdı

Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığınca hazırlanan 2024 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı'nda, yeşil ve dijital dönüşüm alanında fikri mülkiyet hedeflerine ilişkin çalışmalar da yer aldı. Buna göre, yıl sonuna kadar yeşil ve dijital dönüşüm alanında tescil ve geçerli patent sayısı 3 bin olarak hedeflenirken 2024'te sayının 3 bin 800'e ulaştırılması planlanıyor.

Türkiye orijinli uluslararası patent başvuru sayısı gelecek yıl 2 bin 400'e ulaştırılacak. AB'de tescilli coğrafi işaret sayısının ise bu yıl sonuna kadar 16'ya, 2024'te 30'a yükseltilmesi öngörülüyor. Yeşil ve dijital dönüşüm alanında patent verilerine dayalı teknoloji eğilim raporları hazırlanarak araştırmacıların ve girişimcilerin kullanımına sunulacak. Bu alanda yapılan, yayımlanan ulusal ve uluslararası patent başvuru verileri analiz edilerek mevcut durum raporu hazırlanacak.

Detaylı Bilgi: <https://istanbulticaretgazetesi.com/tr/yesil-ve-dijital-donusum-seferberligi-patent-sayilarina-da-yansiyor>

Milli Emisyon Ticaret Sistemi Uygulama Takvimi Açıklandı

İklim Değişikliği Başkanlığı tarafından düzenlenen “Emisyon Ticaret Sistemi, İklim Kanunu, Mevzuat Kapsamında Sera Gazı Emisyonlarının İzlenmesi, Raporlanması ve Doğrulanması” konulu çevrimiçi seminerde, İklim Değişikliği Başkan Yardımcısı Doç. Dr. Abdulkadir Bektaş tarafından önümüzdeki dönemde yürürlüğe girmesi planlanan milli Emisyon Ticaret Sistemi'nin kurgusu, işleyişi ve uygulama takvimine ilişkin bilgilendirme yapıldı. Buna göre;

- Milli ETS'de en az iki yıl sürmesi planlanan bir pilot dönem uygulanacak.
- 15 Ekim 2024'te başlayacak pilot dönemin ardından 15 Ekim 2026 yılında 1. uygulama dönemi devreye girecek.
- Uygulama döneminin ilk safhası ise 30 Haziran 2035'te sona erecek.
- Pilot dönemde, geçiş sürecini kolaylaştırıcı tedbirler alınacak, aktörlere ücretsiz tahsisatlar verilecek. Maliyetler asgari seviyede tutulacak, cezalar cüzi olacak.
- Pilot dönemde milli ETS'ye sadece büyük emisyonlu tesisler (Kategori C; yıllık emisyon miktarı 500.000 tonCO₂e'den fazla olan) dahil edilecek.
- Geçiş döneminde ETS kurgusu ve işleyişine ilişkin katılımcılara bilgilendirme ve destek sağlanacak.

Kaynak: <https://www.youtube.com/watch?v=6HjmJZPvFoU>

Dünya Bankası, Türkiye'deki şirketlerin yeşil dönüşümünü desteklemek amacıyla kullanılacak 155 milyon dolarlık krediye onay verdi. Kredi kullanımında KOBİ'ler ve orta ölçekli şirketlere öncelik verilecek.

Kredi tutarları Türkiye Sınai Kalkınma Bankası (TSKB) aracılığıyla kullanılacak ve TSKB de bu fonları Türkiye Yeşil Fonu'nun kısmi sermayelendirmesi için kullanacak. Türkiye Yeşil Fonu, yeşil şirketler ile yeşil dönüşüm sürecindeki şirketlere sermaye finansmanı sağlayacak.

Projenin toplam büyüklüğünün, Dünya Bankası kredisine ek olarak fon ve yatırım yapılan şirket düzeyinde toplam 250 milyon dolarlık özel sermayenin harekete geçirilmesiyle 405 milyon dolara ulaşması bekleniyor.

Dünya Bankası Yeşil Dönüşüme 155 Milyon Dolarlık Krediyi Onayladı

Detaylı Bilgi: <https://www.worldbank.org/en/news/press-release/2023/11/09/-155-million-world-bank-loan-to-expand-equity-finance-for-the-greening-of-turkish-firms>